

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗИДЕНТ

У К А З

№ 201

На основание чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България

ПО С Т А Н О В Я В А М:

ВРЪЩАМ за ново обсъждане в Народното събрание Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, приет от 44-то Народно събрание на 25 юли 2018 г.

Издаден в София на 31 юли 2018 г.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА: /п/ Румен Радев

Вярно с оригинала,
ДИРЕКЦИЯ "ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ"
ГЛАВЕН ЮРИСКОНСУЛТ:

(Любомир Димов)

Република България
Държавен печат

№ 01-30 / 31.08.2018

МОТИВИ

**ЗА ВРЪЩАНЕ ЗА НОВО ОБСЪЖДАНЕ В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РАЗПОРЕДБИ ОТ
ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ
КОДЕКС, ПРИЕТ ОТ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА 25 ЮЛИ 2018 Г.****Уважаеми народни представители,**

Подкрепям необходимостта от усъвършенстване на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), защото дефицитът на справедливост се усеща най-отчетливо при взаимоотношенията на гражданите и юридическите лица с държавните органи. С приетия Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (ЗИД АПК) са направени стъпки в правилна посока по отношение на практическото прилагане на електронното управление и електронното правосъдие, на административния договор и на защитата срещу неоснователни действия и бездействия на администрацията. Независимо от това, не мога да се съглася с отделни разпоредби от ЗИД АПК, които отдалечават уредбата от основни конституционни начала, деформират традиционни принципи и постижения на административния процес и в крайна сметка ще доведат до намаляване интензитета на защитата на правата на гражданите и юридическите лица относно актове, издавани от позицията на власт и изискващи подчинение.

Като държавен глава се ръководя от разбирането, че съдебният контрол върху актовете на изпълнителната власт е особено важна проекция на принципа за разделението на властите и носеща конструкция в системата от гаранции за правовата и демократична държава. Ето защо съм длъжен да се противопоставя на всеки опит за законова уредба, който отслабва способността на административното правосъдие да бъде защитник на обикновения човек срещу незаконосъобразните действия и произвола на държавните органи.

1. Правилата за подсъдността трябва да бъдат пределно ясни, за да знаят жалбоподателите към кой съд да се обърнат и за да се избегнат спорове за подсъдност между съдилищата. Приетата със ЗИД АПК уредба на подсъдността не съответства изцяло на тези изисквания.

Направеното с § 28 допълнение в чл. 132, ал. 2, т. 2 АПК създава проблеми с родовата подсъдност. От една страна, не са идентифицирани ясно актовете на Министерския съвет, министър-председателя, заместник министър-председателите и министрите, които Върховният административен съд (ВАС) разглежда като първа инстанция. С Решение № 8 от 2018 г. на Конституционния съд се изяснява смисълът на чл. 125, ал. 2 от Конституцията, но това не замества необходимата законова уредба. От друга страна, изразът „в случаите, предвидени в закон“ създава впечатление за втора хипотеза на изключение от правилото, че актовете на Министерския съвет, министър-председателя, заместник министър-председателите и министрите се разглеждат като

първа инстанция от ВАС. Това излиза извън тълкуването на Конституционния съд. Приетата уредба за родовата подсъдност създава правна несигурност и може да доведе до множество спорове за подсъдност.

С § 29, т. 1 от ЗИД АПК се променя принципът за местната подсъдност при оспорване на индивидуални административни актове. Като критерий за определяне на компетентния административен съд се въвежда постоянният адрес на физическото лице жалбоподател. Правилата за местната подсъдност следва да гарантират както връзката на делото с района на съответния съд, така и подходяща и за двете страни достъпност до този съд. Приетата уредба не отчита хипотезата на физически лица с настоящ адрес, различен от постоянния, което може да е затруднение за тях и за административните органи, чието седалище е различно от постоянния адрес на жалбоподателя. В тези случаи и двете страни ще бъдат принудени да пътуват до административния съд, в чийто съдебен район е постоянният адрес на жалбоподателя. При едновременно разглеждане на дела в различни административни съдилища държавните органи ще трябва да командирова навсякъде свои процесуални представители. Това ще увеличи разходите на администрациите, които директно или индиректно ще бъдат за сметка на данъкоплатците. Освен това промяната може да доведе до отлагане на дела в разрез с принципа за бързина и процесуална икономия, прогласен в чл. 11 от АПК. За тази промяна, направена чрез предложение между първо и второ гласуване на законопроекта, няма финансови разчети. Изтъкнатият мотив за по-равномерно натоварване на административните съдилища не следва да е за сметка на повишаване на разходите за достъп до правосъдие. По тези съображения смятам, че новата местна подсъдност не дава достатъчно гаранции за по-лесен, по-бърз и по-евтин достъп до правосъдие.

2. Не съм съгласен с направеното в § 55 изменение на чл. 217, ал. 2 АПК относно закритите заседания в касационното производство. Публичността на съдебните заседания е толкова съществен принцип на правораздавателната дейност, че конституционният законодател изрично го е прогласил в чл. 121, ал. 3. Проекция на този принцип има във всички процесуални закони (чл. 12 от АПК, чл. 11 от ГПК, чл. 20 от НПК), както и в чл. 5, ал. 2 от Закона за съдебната власт. Правото на всеки човек на публично разглеждане на неговото дело е изрично посочено в чл. 10 от Всеобщата декларация за правата на човека и в чл. 6, ал. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС). Принципът за публичността на съдебните заседания има двойко значение. От една страна, той е гаранция за справедлив процес, в който страните имат право не само лично да участват, но и да са защитени срещу администриране на правосъдието на тъмно, без обществено наблюдение. От друга страна, този принцип е гаранция за реализиране правото на гражданите да получават и разпространяват информация, предвидено в чл. 41, ал. 1 от Конституцията и чл. 10, ал. 1 от КЗПЧОС.

Действително чл. 121, ал. 3 от Конституцията допуска със закон да се предвиждат закрити заседания. Тази възможност обаче представлява изключение от принципа за публичност и трябва да се използва пропорционално, когато е налице необходимост с оглед защита на друга конституционна ценност. Като поставя разглеждането на делото от тричленен състав на ВАС в открито заседание в зависимост от преценката на съдията-докладчик или от направено от страните изрично искане, променената разпоредба на чл. 217, ал. 2, изр. трето и четвърто АПК всъщност превръща публичността от правило в изключение.

3. С регламентираните в § 57 такси в касационното производство се ограничават съществено процесуалните възможности за пълноценна защита на гражданите и юридическите лица срещу незаконосъобразни актове на администрацията. Несъмнено видът и размерът на съдебните такси са част от гаранциите за достъп до правосъдие. Приемам, че сегашните съдебни такси се нуждаят от актуализация, но увеличението на простите такси в касационното производство е драстично (14 пъти за физически и юридически лица и 74 пъти за юридически лица с нестопанска цел) и не съответства на икономическата ситуация и доходите в България. Вносителите на законопроекта отчитат само очакваното увеличение на приходите в бюджета на ВАС и на административните съдилища. Липсва обаче ясен механизъм за определяне на новите размери и анализ за финансовото отражение на въведените по-високи такси за гражданите, бизнеса и бюджетните организации, тъй като последните също могат да са касатори. Няма аргументи и защо например дружествата, предоставящи водоснабдителни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни услуги, ще заплащат прости такси в размери като гражданите, а юридическите лица с нестопанска цел ще заплащат такси като търговски дружества. Така увеличените прости такси ще са практическа пречка за упражняване на процесуалните права на значителна част от гражданите и юридическите лица. Дори редуцираната такса по дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване е увеличена 5 пъти в сравнение с действащата досега.

Въвеждането на пропорционални такси за „определяем материален интерес“ в касационното производство по административни дела не държи сметка за спецификата на тези дела. В административното правосъдие на преден план е пряката защита на нарушената законност при осъществяване на държавното управление, а не материалният интерес. Законността не е услуга, която една правова държава предоставя на гражданите, а необходимо условие за нейното съществуване. В този смисъл въвеждането на пропорционални такси, които са типични за гражданското правораздаване, е несъвместимо с административното правосъдие, при което споровете са за незаконосъобразно осъществяване на държавно управление. Затова пропорционалните такси не могат да бъдат принцип в касационното производство по АПК. Прилагането им, особено при липсата на легална дефиниция на понятието „определяем материален интерес“, ще доведе до правна несигурност и до противоречива съдебна практика. Поради това оспорвам и въвеждането със ЗИД АПК на пропорционални такси в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (§ 79, т. 4) и в Закона за опазване на околната среда (§ 111). Особено тревожна е промяната в Закона за опазване на околната среда, където размерът на таксата за касационно обжалване на решението по оценка на въздействието върху околната среда е оставен изцяло на преценката на съда. Въвеждането на пропорционална такса освен това ще направи тези производства недостъпно скъпи, което не съответства на чл. 9 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

Със ЗИД АПК за първи път размер на съдебни такси се определя в закон. Този подход не отчита присъщата динамика в размера на таксите, които са в зависимост от доходите. Това е причината досега таксите за съдебните производства по административни и граждански дела да се предвиждат в тарифа на Министерския съвет. Определянето им с § 57, 61 и 67 на ЗИД АПК лишава гражданите и юридическите лица от възможността да оспорват размера на тези такси, с каквато разполагат при регламентирането им в акт на Министерския съвет. Като се има предвид, че

размерът на таксите в касационното производство (не само по административни, но и по граждански дела) представлява 50 на сто от размера на таксите в първоинстанционното производство, определените с § 57 могат да бъдат аргумент за съществено увеличение на таксите и в първоинстанционното производство.

Въвеждането на пропорционални такси, както и драстичното увеличаване на простите такси в касационното производство, са в дисонанс с природата и целта на административното правосъдие – да гарантира защитата на по-слабата страна - гражданин или юридическо лице срещу незаконосъобразните актове на администрацията. Не се отчита изискването на чл. 60, ал. 1 от Конституцията таксите да са съобразени с доходите на гражданите, с което се ограничава правото на защита по чл. 56 от Конституцията. Размерът на определените такси може да представлява бариера за значителен брой граждани и юридически лица, поради което самата същност на правото на защита ще бъде нарушена. В този смисъл приетият закон е проблематичен и по отношение на чл. 6, ал. 1 от КЗПЧОС.

4. Както и по друг повод съм изразявал позиция, правото на жалба в първоинстанционните производства по АПК и правото на касационно обжалване в тяхното единство съставляват правото на административно правосъдие. Касационното обжалване е част от правото на защита, което вече не е срещу порочния административен акт, а срещу постановеното незаконосъобразно съдебно решение. Премахването на касационната инстанция в съдебните производства по административни дела, които и без това са двуинстанционни, несъмнено отслабва защитата на засегнатите права на граждани и юридически лица. Това не съответства на правото на защита (чл. 56 от Конституцията) и на правото на съдебна защита на гражданите и юридическите лица във всички стадии на процеса (чл. 122, ал. 1 от Конституцията).

4.1. Ограничаването на правото на защита само до една съдебна инстанция може да бъде оправдано само ако се налага, за да балансира с друга конституционна ценност. С някои от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД АПК този баланс е нарушен. Нещо повече, липсата на втора - касационна инстанция ще застраши конституционно признати права, което е недопустимо.

Такъв е случаят с § 113, т. 5, б. „б“ изр. последно относно чл. 75, ал. 9 от Закона за подземните богатства. Предвиждането само на една съдебна инстанция при спорове за принудително отчуждаване на частни имоти за нуждите на проучването и добива на подземните богатства и за отмяна на принудителното отчуждаване не гарантира надеждна защита на правото на собственост, както изисква чл. 17, ал. 1 от Конституцията. Необжалваемостта на първоинстанционното решение във връзка с изпълнението на задължението на титуляри на разрешения за търсене и проучване или на концесионери може да се яви пречка за предприемане на всички необходими мерки за възстановяване на уврежданията на земята. Това не съответства на задълженията на държавата да осигури опазването на околната среда (чл. 15 от Конституцията) и да гарантира правото на гражданите на здравословна и благоприятна околна среда (чл. 55 от Конституцията).

С § 114, т. 3 от ЗИД на АПК се изключва касационната инстанция при оспорване на отказа за предоставяне на правна помощ от Националното бюро за правна помощ. Това не гарантира

осигуряването и предоставянето на ефективна правна помощ и е несъвместимо с естеството на правото на защита като основно право на гражданите съгласно чл. 56 от Конституцията.

Възраждам и срещу необжалваемостта на първоинстанционните съдебни решения по спорове за обезщетения при временна неработоспособност и трудоустрояване, за обезщетения за майчинство, за обезщетения за безработица (§ 124, т. 2 ЗИД АПК), както и по спорове за социални помощи (§ 130). Това са все случаи, които засягат хора в затруднено положение. Една правова държава, която също е и социална, трябва да осигури в пълна мяра защитата на техните права, още повече когато тези права са признати и гарантирани в чл. 47, ал. 2 и чл. 51, ал. 1 и 2 от Конституцията. Едноинстанционното производство, въведено с § 133 ЗИД АПК по отношение на помощите по Закона за семейните помощи за деца, не съответства на задължението на държавата да подпомага родителите при отглеждането и възпитанието на техните деца по чл. 47, ал. 1 от Конституцията.

С отпадането на касационното оспорване на съдебни решения, свързани с достъпа до обществена информация (§ 125, т. 3), се отслабват гаранциите за правото на информация, определяно не без основание като основа на всички други права. Освен конституционно признато, това право е част от правата по Хартата на основните права на Европейския съюз (чл. 11), по КЗПЧОС (чл. 10) и по Международния пакт за гражданските и политическите права (чл. 19). Значението на правото на информация, което е част от комуникационните права, е отчетено и от Конституционния съд. Според Решение № 7 от 1996 г. това право стои в основата на демократичния процес и съдейства за осъществяването на контрол върху дейността на държавните органи.

4.2. Освен намаляване интензитета на защитата на накърнени права на граждани и юридически лица, премахването на касационната инстанция има и друго измерение. Когато първоинстанционното съдебно решение е в полза на жалбоподателя, държавният орган ще бъде лишен от възможността да го оспорва. Така липсата на касационна инстанция ограничава адекватната защита на обществения интерес, който държавните органи са длъжни да отстояват. В тази връзка не съм съгласен с направените с § 109, т. 1, 2 и 3 ЗИД АПК промени, които изключват касационната инстанция по много важни въпроси, свързани със земеделските земи. Промяната по изключение на предназначението на земеделските земи следва да преминава през всички фази на съдебния контрол. Това произтича от характера на земята като благо от най-висш порядък за цялото общество. Отпадането на касационната инстанция при промяна на предназначението на земеделски земи не съответства на предвидената в чл. 21 от Конституцията особена закрила на земята, която закрила несъмнено включва и контрола за законност, когато се променя по изключение предназначението на земеделските земи.

Не подкрепям предвиденото в § 79, т. 3 ЗИД АПК ограничаване на съдебния контрол според размера на установени с ревизионен акт публични задължения. В областта на данъчното и осигурителното право е необходима по-висока степен на защита както на частния, така и на обществения интерес, независимо от размера на публичното вземане. Предвидената едноинстанционност ще ограничи пълноценната защита на голям брой физически и юридически лица. Тя ще се отрази неблагоприятно и на приходите в бюджета, когато първоинстанционното решение не е в полза на приходната агенция. Няма да има механизъм за оспорване на това

решение, респ. за събиране на публичните вземания, изключени от касация единствено поради своя размер.

5. Не мога да подмина начина, по който ЗИД АПК беше приет. Между двете гласувания на законопроекта значителна част от постъпилите предложения бяха от самите вносители на законопроекта. Без да оспорвам възможността да се правят предложения по приетия на първо гласуване законопроект, следва да се има предвид, че Конституционният съд в Решение № 8 от 2010 г. посочва, че вносителят на законопроекта няма право да прави предложения върху своя собствен законопроект. Освен това повече от половината от преходните и заключителните разпоредби са предложени почти една година след изтичане на определения от самото Народното събрание срок за предложения между първо и второ гласуване. По този начин не само се удължава срокът за предложения, но и се постига ефект, при който народните представители не са равнопоставени. Съгласно чл. 83, ал. 5, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание такива предложения могат да правят не всички народни представители, а само членовете на комисията, която е водеща по законопроекта. Така, без необходимата публичност и без възможност за реакция на засегнатите лица, бяха приети няколко разпоредби, срещу които имам възражения, включително и по съществото на направените промени.

Считам, че създаденият с § 124, т. 1 ЗИД АПК чл. 69г в Кодекса за социалното осигуряване (КСО) е неприемлив. Пенсията за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване се отпускат при настъпване на осигурителния риск „старост“ и при условие, че лицето има определения от закона осигурителен стаж. За всички осигурени лица е въведено изискване за определена минимална възраст, след навършването на която може да бъде отпусната пенсия. С чл. 69г, като изключение от прогласения в чл. 3, т. 3 от КСО принцип на равнопоставеност на осигурените лица, се предвижда придобиване на право на пенсия в пълен размер от съдии, прокурори и следователи без изискване за възраст. Необяснимо е защо правилото на чл. 69г ще се прилага само за магистрати, които към 31 декември 2018 г. имат поне 35 години общ юридически стаж, от които поне две трети осигурителен стаж в органите на съдебната власт, но не и за магистрати, за които тези изисквания ще са налице след тази дата. Това прави разпоредбата проблематична с оглед на чл. 6, ал. 2 от Конституцията.

Разпоредбата на § 148, т. 1 ЗИД АПК, с която се създава чл.123а в Закона за съдебната власт, е нецелесъобразна. Командироването на съдия от ВАС или от административните съдилища и то за срок 1 година, за да наблюдава практиката на Съда на Европейския съюз, на Общия съд на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека, е несъвместимо със способите, по които те информират за дейността си. На официалните сайтове и на трите съдилища има достатъчно и своевременно информация за техните решения, която е достъпна за всички магистрати. Няма никаква финансова обосновка колко ще струва прилагането на тази разпоредба, предвид това, че седалищата на тези съдилища са в Люксембург и в Страсбург. След като се увеличават драстично таксите на гражданите и организациите, за да се подпомогне бюджетът на съдебната власт, е недопустимо неефективното му разходване.

Съдържанието на правото на защита многократно е тълкувано от Европейския съд за правата на човека, който приема, че държавата не трябва да поставя правни и практически пречки пред неговото упражняване. Като създават неясна родова подсъдност, увеличават разходите за

правосъдие с приетата местна подсъдност, предвиждат необосновано драстично увеличаване на таксите в касационното производство и премахват касационната инстанция в специални закони, част от разпоредбите в ЗИД АПК поставят именно такива пречки. Тези разпоредби ще намалят способността на административното правосъдие да бъде сред основните фактори, които гарантират баланса и контрола между властите в държавното управление и върховенството на закона. Така е застрашен правовият и демократичен характер на съвременната държава.

Уважаеми народни представители,

Въз основа на изложените мотиви упражнявам правото си по чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България да върна за ново обсъждане § 28, § 29, т. 1, § 55 относно чл. 217, ал. 2, изр. трето и четвърто и ал. 4, § 57, § 61, § 67, § 79, т. 3 и 4, § 109, т. 1, 2 и 3, § 111, § 113, т. 5, б. „б“ относно чл. 75, ал. 9, изр. последно, § 114, т. 3, § 124, § 125, т. 3, § 130, § 133 и § 148, т. 1 от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, приет на 25 юли 2018 г.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА /п/ Румен Радев

Вярно с оригинала
ДИРЕКТОР НА
ДИРЕКЦИЯ „КАНЦЕЛАРИЯ“

(Мая Славчева)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЗАКОН

за изменение и допълнение
на Административнопроцесуалния кодекс

(обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 77 от 2012 г., бр. 104 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 74 от 2016 г., бр. 13, 58, 63, 85 и 103 от 2017 г. и бр. 42 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 13а думите „при предоставяне на административни услуги“ се заличават.

§ 2. Наименованието на глава трета се изменя така: „Страни, представителство и съобщения“.

§ 3. В чл. 18, ал. 1 се създава изречение второ: „Неперсонифицираните организации се представляват от определено от членовете на организацията лице.“

§ 4. В глава трета се създава чл. 18а:

„Съобщения

Чл. 18а. (1) Исканията, сигналите и предложенията, жалбите, протестите, молбите, исквете и приложенията към тях могат да се подават до административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги по електронен път по реда на Закона за електронното управление съответно по Закона за съдебната власт, а също и чрез лицензиран пощенски оператор, както и по факс или по друг начин, оповестен от съответния орган на Интернет страницата му.

(2) Административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги осигуряват техническата възможност исканията, сигналите и предложенията, жалбите,

протестите, молбите, исквете и приложенията към тях да се подават по електронен път по реда на Закона за електронното управление в производствата пред административен орган или съответно по електронен път по реда на Закона за съдебната власт в производствата пред съд.

(3) Когато жалбата или протестът се подават по електронен път чрез органа, издал оспорвания акт, те се подават по реда на Закона за електронното управление, като в тридневен срок от изтичането на сроковете за оспорване от останалите лица, органът изпраща на съда жалбата или протеста заедно със заверено копие от цялата преписка по издаването на акта, като уведомява подателя за това. Ако органът не изпълни задължението си, копие от жалбата или протеста могат да се подадат до съда по електронен път по реда на Закона за съдебната власт, като съдът изисква преписката служебно от органа, издал акта.

(4) Заявителят или жалбоподателят, както и всички заинтересовани граждани, които са привлечени или встъпили като страни, за призоваване и получаване на документи и съобщения, свързани със започнало производство могат да предоставят на административния орган или на съда, ако разполагат с такива:

1. информация за наличие на персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление, или

2. електронен адрес, който позволява получаване на съобщение, съдържащо информация за изтегляне на съставения документ от информационна система за връчване, или

3. мобилен или стационарен телефонен номер, който позволява получаване на съобщение, съдържащо информация за изтегляне на съставения документ от информационна система за връчване или в случай че изтеглянето не е технически възможно, да позволява изпращане от получателя на обратно кратко текстово съобщение, потвърждаващо получаването на съобщението, или

4. факс.

(5) Административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, организациите и адвокатите, участници в производствата, задължително посочват електронен адрес съгласно Закона за електронното управление в производствата пред административен орган или електронен адрес съгласно Закона за съдебната власт в производствата пред съд за призоваване и получаване на документи и съобщения.

(6) Административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги са длъжни да предоставят вътрешни електронни административни услуги съгласно Закона за електронното управление.

(7) Съобщаването може да се извърши чрез устно уведомяване, по разпореждане на административния орган или съда, което се удостоверява писмено с подпис на извършилото го длъжностно лице. Писменото удостоверяване се прилага към преписката или делото и на адресата се съобщава, че може да получи документите или книгата в 7-дневен срок, след изтичането на който те се смятат за връчени.

(8) Когато съобщаването не може да бъде извършено по реда на ал. 1 - 6, то се извършва чрез връчване на последния адрес, посочен от страната, или при липса на такъв – на адреса, на който страната е получавала съобщения или е била призована за последен път в производството. Когато няма адрес, който страната е посочила или на който е получавала съобщения или е била призовавана, на страната се връчват съобщения:

1. за граждани - по настоящия адрес, а при липса на такъв или когато не могат да бъдат намерени на този адрес - по постоянния адрес; ако и по постоянен адрес няма кой да получи съобщението, се връчва по месторабота;

2. за организации – ако са вписани в нормативно уреден регистър – на вписания в регистъра адрес.

(9) Когато страната не може да бъде намерена на адреса и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, съобщаването се извършва чрез залепване на уведомление на вратата или на пощенската кутия, а когато до тях не е осигурен достъп - на входната врата или на видно място около нея. Когато има достъп до пощенската кутия, съобщението се пуска и в нея. В съобщението се посочва, че документите или книгата са оставени в канцеларията на органа или на съда и могат да се получат в едноседмичен срок. Документите или книгата се смятат за връчени с изтичането на срока за получаването им от канцеларията на органа или на съда.

(10) Когато съобщаването в производството пред административния орган не може да бъде извършено по реда на предходните алинеи, съобщението се поставя на таблото за обявления или в Интернет страницата на съответния орган за срок, не по-кратък от 7 дни, след изтичането на който съобщението се смята за връчено.”

§ 5. В чл. 19а, ал. 1 думите „когато е предвидено в закон“ се заменят със „само когато е предвидено в специален закон“.

§ 6. В чл. 19б ал. 1 се отменя.

§ 7. Член 19е се изменя така:

„Недействителност на административния договор

Чл. 19е. За недействителността на административния договор се прилагат съответно чл. 146 и разпоредбите за недействителност на договорите по Закона за задълженията и договорите.”

§ 8. Член 19ж се изменя така:

„Спорове относно административния договор

Чл. 19ж. (1) Споровете относно действителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административните договори се решават от компетентния административен съд.

(2) Споровете се разглеждат по реда на дял трети.

(3) Съдът разглежда делото и се произнася по искането в 6-месечен срок от постъпването му, освен ако в специален закон не е предвидено друго.“

§ 9. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ: „Споразумението е писмено съглашение, което замества административния акт.“

2. В ал. 6 думата „дадено“ се заменя с „поискано и при спазване на чл. 53“.

3. Алинея 8 се изменя така:

„(8) За недействителността на споразумението се прилагат съответно чл. 146 и разпоредбите за недействителност на договорите по Закона за задълженията и договорите.“

§ 10. В чл. 21 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „орган или организация“ се добавя „лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги“.

2. В ал. 2 накрая се добавя „когато волеизявлението е от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения“.

3. В ал. 5 се създава изречение второ: „Не са индивидуални административни актове волеизявленията, с които се обявяват условията за участие в състезателно административно производство по издаването на индивидуални административни актове, освен ако в специален закон е предвидено друго.“

§ 11. В чл. 26 ал. 2 се изменя така:

„(2) Съобщаването за започване на производството се извършва по реда на чл. 18а.“

§ 12. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ: „Организациите подават искането си писмено.“

2. В ал. 2:

а) изречение второ се изменя така: „Заявителят предоставя електронен адрес съгласно Закона за електронното управление, мобилен или стационарен телефонен номер или факс, а когато заявителят е гражданин – ако разполага с такива.“;

б) създава се ново изречение трето: „В случаите, когато заявителят е гражданин може да предостави информация за наличие на персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление – ако разполага с такъв.“;

в) досегашното изречение трето става изречение четвърто.

3. Алинея 4 се отменя.

4. В ал. 5 се създават изречения второ и трето: „В протокола се отбелязват пълното име и адреса на гражданина, от който изхожда, естеството на искането, дата и подпис. Заявителят може да предостави информация за наличие на персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление, електронен адрес съгласно Закона за електронното управление, мобилен или стационарен телефонен номер или факс - ако разполага с такива.“

§ 13. В чл. 34, ал. 1 накрая се добавя „по всяко време на производството, включително и след приключването му с издаване на индивидуален административен акт съгласно Закона за Националния архивен фонд“.

§ 14. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 думите „или при друг орган“ се заличават.

2. Създават се ал. 6, 7 и 8:

„(6) Органът, водещ производството по своя инициатива или по искане на страна, изисква от съответните административни органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги в рамките на своята компетентност да издадат и изпратят удостоверения, да изпратят документи, други доказателства или информация, от значение за производството.“

(7) Лицата, организациите и органите по ал. 1 са длъжни в рамките на своята компетентност да издадат и изпратят поисканите от тях удостоверения, да изпратят поисканите документи, други доказателства или информация незабавно, но не по-късно от 7 дни от поискването, при условията и по реда за обмен на електронни документи по реда на чл. 18а.

(8) Ако в специален закон не е предвидено друго, при временна обективна невъзможност или при липса на техническа възможност за обмен на електронни документи или изпращане на други доказателства по реда на чл. 18а, обменът по ал. 2 се извършва чрез лицензиран пощенски оператор или по друг обичаен или подходящ начин.“

§ 15. В чл. 38 се правят следните допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя „и на другите участници в производството“.
2. След думата „Страните“ се добавя „и другите участници“.

§ 16. Член 42 се отменя.

§ 17. В чл. 57 ал. 5 се изменя така:

„(5) Извън случаите по ал. 4 или когато е необходимо да се даде възможност на други граждани или организации да се защитят, актът се издава до един месец от започване на производството.“

§ 18. В чл. 58 ал. 4 се изменя така:

„(4) В предвидените в закон случаи непроизнасянето в срок се смята за мълчаливо съгласие да се издаде акт със съдържанието, поискано от заявителя. С индивидуалния административен акт, изразен чрез мълчаливо съгласие, не може да се създават задължения и да се засягат права и законни интереси за граждани и организации, различни от заявителя. В случай, че административният орган е дал указания за отстраняване на нередовности в искането на заявителя, срокът за произнасяне започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите. Съдържанието на мълчаливо съгласие се установява като идентично със съдържанието на подаденото искане и това съдържание се посочва в декларация до органа. Условията и редът за удостоверяване и оспорване на мълчаливото съгласие се уреждат в специални закони.“

§ 19. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:
„(2) Разпореждането за предварително изпълнение се мотивира.“
2. Досегашните ал. 2, 3, 4, 5, 6 и 7 стават съответно ал. 3, 4, 5, 6, 7 и 8.

§ 20. В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя „на акта“.
2. В ал. 1 след думата „съобщава“ се добавя „по реда на чл. 18а“.
3. Алинеи 2, 3 и 4 се отменят.

§ 21. В чл. 64 след думата „Административнопроизводствените“ се добавя „волеизявления“, а след думата „действия“ се добавя „и бездействия“.

§ 22. В чл. 68 накрая се добавя „по всяко време на производството, включително и след приключването му с издаване на общ административен акт съгласно Закона за Националния архивен фонд“.

§ 23. В чл. 84, ал. 2 думите „или мълчаливото съгласие“ се заличават и се създава изречение второ: „Когато на заинтересованите лица не е съобщено за образуването на производството, срокът за оспорване е двумесечен от изтичането на срока за произнасяне.“

§ 24. В чл. 97, ал. 1 се създават изречения второ и трето: „Когато органът отхвърли жалбата или протеста, мотивите за това решение се смятат за част от мотивите на административния акт. Компетентният орган е длъжен незабавно да уведоми жалбоподателя за датата на получаване на преписката.“

§ 25. В чл. 114 се създава ал. 8:

„(8) Съобщаването на решението на административния орган на подателя на предложението или сигнала става по реда на чл. 61.“

§ 26. В чл. 116 думите „изпълнението на решението“ се заменят с „решение за отказ те да бъдат уважени или с изпълнение на постановено положително решение по тях“.

§ 27. Създава се чл. 128а:

„Искове за обявяване на нищожност на решения и определения, постановени от административните съдилища и Върховния административен съд

Чл. 128а. (1) Исковете за обявяване на нищожност на решения и определения, които преграждат по-нататъшното развитие на производството, постановени от административните съдилища или от Върховния административен съд, могат да се подават безсрочно.

(2) Исковете се подават пред съответния административен съд.

(3) Решението на административния съд подлежи на касационно обжалване.“

§ 28. В чл. 132, ал. 2, т. 2 накрая се добавя „издадени при упражняване на конституционните си правомощия по ръководство и осъществяване на държавното управление; в случаите, предвидени в закон, както и когато тези органи са делегирали правомощията си на съответните длъжностни лица, издадените от тях административни актове се оспорват пред съответния административен съд“.

§ 29. В чл. 133 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Делата по оспорване на индивидуални административни актове се разглеждат от административния съд по постоянен адрес или седалището на посочения в акта адресат, съответно адресати. Когато посоченият в акта адресат има постоянен адрес или седалище в чужбина, споровете се разглеждат от Административния съд - град София.

(2) Когато посочените в акта адресати са повече от един и са с различен постоянен адрес или седалище, но в рамките на един съдебен район, делата по ал. 1 се разглеждат от административния съд, в района на териториалната структура на администрацията на органа, издал акта. Във всички останали случаи делата се разглеждат от административния съд, в района на който е седалището на органа.“

2. В ал. 6 след думите „по степен“ се добавя „съседен“.

§ 30. Член 137 се изменя така:

„Съобщения

Чл. 137. (1) Съобщенията се връчват на гражданин на адреса, на който е бил призван за последен път в производството пред административния орган, освен ако по делото е посочил друг адрес. Когато в производството пред административния орган гражданинът е предоставил информацията по чл. 18а, ал. 4, съобщенията се връчват по този ред, освен ако не посочи друго по делото. Когато гражданинът не е участвал в производството пред административния орган или не е посочил информацията по чл. 18а, ал. 4, съобщенията се връчват на настоящия му адрес, а при липса на такъв - на постоянния му адрес.

(2) Съобщенията до административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, организациите и адвокатите, се връчват на посочения в производството пред административния орган електронен адрес, освен ако по делото не посочат друг електронен адрес. Ако не са участвали в производството пред административния орган, задължително посочват електронен адрес съгласно Закона за електронното управление или електронен адрес съгласно чл. 360е, ал. 1, т. 7 от Закона за съдебната власт, на който могат да се изпращат електронни изявления от органите на съдебната власт.

(3) Когато страни в производството, се представляват от общ пълномощник или представител, съобщаването се извършва чрез него.

(4) Извън случаите по ал. 1 - 3 съобщенията се връчват по реда на чл. 18а, ал. 7 - 9.

(5) Когато съобщаването не може да се извърши поради това, че страната или лицето, което следва да се призове, има неизвестен адрес, съобщението се поставя на таблото за съобщения или се публикува в Интернет страницата на съда за срок не по-кратък от 7 дни. Когато страната е призована чрез залепване на съобщението по реда на чл. 18а, ал. 9, както и по изречение първо, след като установи редовността на направеното по този начин съобщение, съдът разпорежда съобщението да се приложи към делото и назначава особен представител на разноски на жалбоподателя. Възнаграждението на особения представител се определя от съда съобразно фактическата и правната сложност на делото, като размерът на възнаграждението може да бъде и под минималния за съответния вид работа съгласно чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, но не по-малко от една втора от него.“

§ 31. Член 138 се изменя така:

„Връчване на призовки, съдебни актове и книжа по делото

Чл. 138. (1) Призовките се връчват по реда на чл. 137.

(2) На страните, призовани редовно, не се изпращат последващи призовки, освен ако делото е било отсрочено в закрито заседание или по-нататъшният му ход е бил преграден.

(3) Доколкото не е предвидено друго в този кодекс, съдебните актове или книгата по делото се съобщават на страните чрез изпращане на преписи по реда на чл. 137.“

§ 32. Създава се чл. 142а:

„Публикуване на протокол

Чл. 142а. Протоколът от открито съдебно заседание се публикува на Интернет страницата на съда в 14-дневен срок от заседанието.“

§ 33. В чл. 156, ал. 1 след думата „ответници“ се добавя „и на заинтересованите страни, за които оспореният акт е благоприятен“.

§ 34. В чл. 157, ал. 1 в изречение второ след думите „Съдията-докладчик“ се добавя „съответно председателят на отделение във Върховния административен съд“ и се създава изречение трето: „Този срок не тече за периода на съдебната ваканция, освен когато в този кодекс или специален закон са предвидени по-кратки срокове.“

§ 35. В чл. 158 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато жалбата или протестът не отговарят на изискванията на чл. 150, ал. 1 и чл. 151, съдията-докладчик, съответно председателят на отделение във Върховния административен съд, ги оставя без движение, като изпраща на оспорващия съобщение да отстрани нередовностите в 7-дневен срок.“

2. В ал. 3, изречение първо накрая се добавя „съответно председателят на отделение във Върховния административен съд“.

§ 36. В чл. 168 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Съществено нарушение на административнопроизводствените правила при всички случаи е когато вследствие на нарушаване на задължението за уведомяване гражданин или организация са били лишени от възможността да участват като страна в производството по издаване на индивидуален административен акт.

(5) Когато съдът установи наличието на съществено нарушение на административнопроизводствените правила по ал. 4, той отменя акта и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган, без да проверява основанията по чл. 146, т. 4 и 5.“

§ 37. В чл. 170 се създава ал. 3:

„(3) Съдът е длъжен да укаже на страните разпределението на доказателствената тежест.“

§ 38. В чл. 174 се създава изречение второ: „При мълчалив отказ на административния орган препис от съдебното решение се изпраща на компетентните органи по чл. 307.“

§ 39. В чл. 176 ал. 2 се изменя така:

„(2) Съдът съобщава на насрещната страна за исканото допълване с указания за представяне на отговор в 7-дневен срок. Искането се разглежда с призоваване на страните в открито заседание, когато съдът прецени това за необходимо с оглед обстоятелствата по спора. Съдът постановява допълнително решение, което подлежи на оспорване по реда на първоначалното решение.“

§ 40. В чл. 181 се създава ал. 4:

„(4) Влязлото в сила определение за спиране на действието или на изпълнението на общия административен акт се обнародва в „Държавен вестник“.“

§ 41. Създава се чл. 182а:

„Състав на съда

Чл. 182а. Съдът разглежда делото в състав от трима съдии.“

§ 42. В чл. 184 думите „с изключение на чл. 155” се заличават.

§ 43. Член 191 се изменя така:

„Подсъдност и състав на съда

Чл. 191. Подзаконовите нормативни актове се оспорват пред съответния съд, който разглежда делото в състав от трима съдии.“

§ 44. Създава се чл. 192а:

„Преценка за съответствие

Чл. 192а. Компетентността на органа за издаване на подзаконовия нормативен акт се преценява към момента на издаването му. Съответствието на подзаконовия нормативен акт с материалния закон се преценява към момента на постановяване на съдебното решение.“

§ 45. В чл. 196 след думите „с изключение на“ се добавя „чл. 142, ал. 1“.

§ 46. Член 202 се изменя така:

„Обжалване на отказа за възобновяване и постановлението за спиране на административното производство

Чл. 202. По реда на този раздел се обжалват:

1. отказът да се допусне възобновяване по чл. 103, ал. 3;

2. актът за спиране на производството за издаване на административен акт;

3. отказът да се възобнови спрямо административно производство.“

§ 47. В чл. 203 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думата „незаконосъобразни“ се добавя „или очевидно нарушаващи правото на Европейския съюз“.

2. В ал. 2 след думата „отговорност“ се добавя „по ал. 1“ и накрая се добавя „както и стандартите на извъндоговорната отговорност на държавата за нарушаване правото на Европейския съюз“.

§ 48. Създава се чл. 204а:

„Държавна такса

Чл. 204а. За делата по реда на тази глава се внася проста държавна такса в размер, определен с тарифата, приета от Министерския съвет.“

§ 49. В чл. 212 ал. 2 се изменя така:

„(2) Касационната жалба, с изключение на дела по Закона за административните нарушения и наказания, дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване, дела, по които жалбоподателят е освободен от държавна такса или е лице, лишено от свобода с влязла в сила присъда, се приподписва от адвокат или юрисконсулт, освен когато жалбоподателят или неговият представител има юридическа правоспособност. Към искането се прилага пълномощно за приподписването, а когато жалбоподателят или неговият представител има юридическа правоспособност - удостоверение за юридическа правоспособност.“

§ 50. В чл. 213, т. 3 след думата „дължи“ се добавя „или молба по чл. 227а, ал. 2”.

§ 51. Създава се чл. 213а:

„Отговор на касационната жалба

Чл. 213а. (1) След като приеме жалбата или протеста, първоинстанционният съд изпраща препис от нея заедно с приложенията на другата страна, която в 14-дневен срок от получаването им може да подаде отговор.

(2) След подаването на отговора или след изтичането на срока по ал. 1 делото се изпраща на Върховния административен съд.”

§ 52. Създава се чл. 213б:

„Оставяне на жалбата и протеста без движение

Чл. 213б. (1) Ако касационната жалба или протестът не отговарят на изискванията на чл. 212 и чл. 213, председателят на Върховния административен съд или неговите заместници, съответно председателят на отделението, с разпореждане ги оставя без движение и изпраща съобщение на оспорващия да отстрани нередовностите в 7-дневен срок от получаването му. Когато нередовностите се открият в течение на производството, съдията-докладчик процедира по същия начин.

(2) Ако нередовностите не бъдат отстранени в срока по ал. 1, председателят на Върховния административен съд или неговите заместници, съответно председателят на отделението, с разпореждане оставя жалбата или протестът без разглеждане и прекратява производството по делото. Когато нередовностите се открият в течение на производството, съдът процедира по същия начин, като постановява определение.

(3) Лицата по ал. 2 връщат касационната жалба на първоинстанционния съд и когато е подадена след изтичането на срока за обжалване.

(4) Актът по ал. 2 и 3 може да се обжалва с частна жалба. Определението на съда по жалбата е окончателно.”

§ 53. В чл. 214 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Отказът изцяло или отчасти от оспорването не може да бъде оттеглян.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 54. Член 216 се отменя.

§ 55. Член 217 се изменя така:

„Разглеждане на делото

Чл. 217. (1) Делото се разглежда от тричленен състав на Върховния административен съд, когато решението е постановено от административен съд, и от петчленен състав, когато решението е постановено от тричленен състав на Върховния административен съд.

(2) Петчленните състави на Върховния административен съд разглеждат делото в открити заседания, които се насрочват с разпореждане на председателя на съда, неговите заместници или определен съдия. Когато касационната инстанция е единствената съдебна инстанция, делото се разглежда в открито заседание. Делото се разглежда от тричленен състав на Върховния административен съд в закрито заседание, освен ако съдията-докладчик с разпореждане определи делото да се разглежда в открито заседание. Разпореждането не подлежи на обжалване. Когато страна поиска най-късно в касационна жалба или в отговор към касационна жалба делото да се разглежда в открито заседание, то се разглежда по този ред.

(3) Когато в този кодекс или в специален закон е предвидено делото да се разглежда в открито заседание, или когато съдът реши то да се разглежда по този ред, първото заседание се насрочва в срок не по-дълъг от 4 месеца от образуването му. В случай на нередовности на касационната жалба срокът тече от отстраняването им. При открито заседание делото се разглежда с участието на прокурор. Върховният административен съд се произнася с решение в едномесечен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото.

(4) Когато делото се разглежда в закрито заседание, решението се постановява в срок, не по-дълъг от 6 месеца от образуването му. В случай на нередовности на касационната жалба срокът за произнасяне тече от отстраняване на нередовностите. При разглеждане на делото в закрито заседание прокурорът дава заключение в двумесечен срок от образуването му или в срок, определен от съда.

(5) При отлагане на делото следващото заседание се насрочва в срок до два месеца, като редовно призованите страни сами следят за датата на следващото открито съдебно заседание. Съдът е длъжен да оповести датата на следващото открито съдебно заседание в 14-дневен срок в Интернет страницата си.

(6) Сроковете спират да текат през съдебната ваканция и дните, обявени за официални празници, освен когато този кодекс или специален закон предвижда по-кратки срокове.“

§ 56. В чл. 221 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. В ал. 2 се създава изречение второ: „Когато Върховният административен съд остави в сила решението, той го мотивира, като може да препрати и към мотивите на първоинстанционния съд.“

§ 57. Създава се чл. 227а:

„Такси в касационното производство

Чл. 227а. (1) Касационният жалбоподател внася предварително държавна такса в размер на 70 лв. за гражданите, едноличните търговци, държавните и общинските органи и за други лица, осъществяващи публични функции и организации, предоставящи обществени услуги и в размер на 370 лв. за организациите. Когато има определяем материален интерес по делото, тези такси не се дължат, а се дължи такса, определена като процент от интереса.

(2) Държавна такса по производството не се внася от прокуратурата за подаване на протест, както и от граждани, за които е признато от съда, че нямат достатъчно средства да я заплатят. При разглеждане на молбата за освобождаване от държавна такса, съдът взема предвид:

1. доходите на лицето и на неговото семейство;
2. имущественото състояние, удостоверено с писмена декларация;
3. семейното положение;
4. здравословното състояние;
5. трудовата заетост;
6. възрастта;
7. други относими обстоятелства.

(3) Когато има определяем материален интерес по делото, държавната такса за гражданите, едноличните търговци, организациите, държавните и общинските органи и за други лица, осъществяващи публични функции и организации, предоставящи обществени услуги е пропорционална и е в размер 0,8 на сто от материалния интерес, но не повече от

1 700 лв., а в случаите, когато материалният интерес е над 10 000 000 лв. - таксата е в размер 4 500 лв.

(4) Независимо дали по делото има определяем материален интерес или не, таксите при касационно обжалване по дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване са 30 лв. за гражданите и едноличните търговци и 200 лв. за организациите, държавните и общинските органи и за други лица, осъществяващи публични функции и организации, предоставящи обществени услуги.

(5) Алинеи 1 - 4 не се прилагат в касационното производство по реда на Закона за административните нарушения и наказания.“

§ 58. В чл. 229, ал. 2 думите „освен ако производството е за отмяна на влязъл в сила съдебен акт“ се заличават.

§ 59. Член 231 се изменя така:

„Съдържание на частната жалба

Чл. 231. По отношение на частната жалба се прилагат съответно разпоредбите на чл. 212, 213 и 213б.“

§ 60. В чл. 235, ал. 2 след думите „на съда“ се добавя „е окончателно и“.

§ 61. Създава се чл. 235а:

„Такса за частна жалба

Чл. 235а. За производство, образувано по частна жалба, се събира такса в размер 30 лв. за граждани и 150 лв. за организации. Не се дължи такса от граждани за частна жалба по дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване.“

§ 62. В чл. 236 накрая се добавя „с изключение на чл. 227а“.

§ 63. В чл. 237 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „седемчленен състав на същия съд, с изключение на решенията, постановени по оспорване на подзаконов нормативен акт“ се заменят с „друг петчленен състав на същия съд“.

2. В ал. 3 думата „седемчленен“ се заменя с „тричленен и петчленен“ и накрая се добавя „в производство по отмяна“.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Не подлежат на отмяна влезлите в сила решения, постановени по оспорване на общ или подзаконов нормативен акт.“

§ 64. Член 240 се изменя така:

„Срокове за подаване на искането

Чл. 240. (1) Искането за отмяна се подава в тримесечен срок от деня:

1. в който на подателя на искането е могло да стане известно новото обстоятелство или от деня, в който молителят е могъл да се снабди с новото писмено доказателство - в случаите по чл. 239, т. 1, но не по-късно от една година от влизане в сила на акта, чиято отмяна се иска;

2. на узнаване на решението или присъдата, но не по-късно от една година от влизането на решението или присъдата в сила - в случаите по чл. 239, т. 2;

3. на узнаване на решението или на акта за отмяна, но не по-късно от една година от влизането на решението или на акта за отмяна в сила - в случаите по чл. 239, т. 3;

4. на влизане в сила на последното решение - в случаите по чл. 239, т. 4;

5. на съобщаването на решението - в случаите по чл. 239, т. 6.

(2) Сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на акта, чиято отмяна се иска, ако основанието за отмяна е възникнало или е било узнато преди този момент.

(3) В случаите на чл. 239, т. 5 и чл. 246, ал. 1 искането за отмяна се подава в едногодишен срок от влизане в сила на акта, чиято отмяна се иска.”

§ 65. В чл. 241 думите „ал. 1” се заличават.

§ 66. В чл. 242 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така: „Ако не отговаря на изискванията на чл. 241, се прилага чл. 213б.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) По реда на ал. 1 се оставя без разглеждане и всяко последвало искане за отмяна на влезли в сила съдебни актове по чл. 237, ал. 1, а образуваното производство се прекратява, когато съдът се е произнесъл на същото правно основание по чл. 239.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Създава се ал. 4:

„(4) Искането за отмяна се приподписва от адвокат или юрисконсулт, с изключение на дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване, дела, по които жалбоподателят е освободен от държавна такса или е лице, лишено от свобода с влязла в сила присъда или когато жалбоподателят или неговият представител има юридическа правоспособност. Към искането се прилага пълномощно за приподписването, а в случая, когато жалбоподателят или неговият представител има юридическа правоспособност, се прилага удостоверение за юридическа правоспособност.“

§ 67. Създава се чл. 242а:

„Такса в производството по отмяна на влезли в сила съдебни актове

Чл. 242а. За производство по отмяна на влезли в сила съдебни актове се събира такса в размер 30 лв. за граждани и 150 лв. за организации. Не се дължи такса от граждани по искане за отмяна по дела за пенсионно, здравно и социално осигуряване.“

§ 68. Член 243 се изменя така:

„Разглеждане на искането

Чл. 243. Искането за отмяна, ако е допустимо, се разглежда в открито заседание от тричленен състав на Върховния административен съд, когато актът е постановен от административен съд, от петчленен състав на Върховния административен съд, когато актът е постановен от тричленен състав на Върховния административен съд и от друг петчленен състав на Върховния административен съд, когато актът е постановен от петчленен състав на Върховния административен съд.”

§ 69. В чл. 244, ал. 3 накрая се добавя „и отмяна”.

§ 70. В чл. 245 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „седемчленен” се заменя с „друг петчленен”.

2. В ал. 3 думата „седемчленен” се заменя с „тричленен или петчленен” и накрая се добавя „постановени в производство по отмяна”.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Не подлежат на отмяна влезлите в сила решения, постановени по оспорване на общ или подзаконов нормативен акт.”

§ 71. Член 256 се изменя така:

„Предмет и ред за оспорване

Чл. 256. (1) Бездействието на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, може да се оспори безсрочно, като се прилагат съответно разпоредбите за оспорване на индивидуалните административни актове.

(2) Неизвършването на фактически действия, които административният орган е длъжен да извърши по силата на закона, подлежи на оспорване в 14-дневен срок от подаването на искане до органа за извършването му.

(3) С решението си съдът осъжда административния орган да извърши действието, като определя срок за това или отхвърля искането.”

§ 72. Член 257 се отменя.

§ 73. В чл. 273 след думата „глоба” се добавя „по чл. 305 от този кодекс”.

§ 74. Създава се чл. 273а:

„Съобщения

Чл. 273а. (1) Съобщенията се извършват по реда на чл. 18а.

(2) Писмените и подлежащи на съобщаване актове на органа по изпълнението се връчват по реда на чл. 61, ал. 1 и се публикуват на Интернет страницата на органа по изпълнението.“

§ 75. В чл. 293 се създава ал. 4:

„(4) Подаването на иска не спира изпълнението, но съдът може да го спре до разрешаване на спора, ако то би могло да причини на ищеца значителна и трудно поправима вреда. Определението за спиране подлежи на обжалване по реда на глава тринадесета.“

§ 76. В чл. 297, ал. 4 думите „разрешаването ѝ” се заменят с „разрешаване на спора, ако то би могло да причини на оспорващия значителна и трудно поправима вреда” и се създава изречение второ: „Определението за спиране не подлежи на обжалване.“

§ 77. В чл. 307 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) В случаите по чл. 302, 303 и 305 актовете за установяване на нарушенията се съставят от инспектори от съответния инспекторат по Закона за администрацията. Когато към орган на изпълнителната власт няма създаден инспекторат, актовете за установяване на нарушения се издават от овластени от него длъжностни лица. Наказателните постановления се издават от органа на изпълнителната власт или от овластени от него длъжностни лица.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) В случаите, когато нарушенията са извършени от изпълнителни директори на изпълнителни агенции или ръководители на държавни институции по чл. 19, ал. 4, т. 4 от Закона за администрацията, създадени към министър, или от длъжностни лица в администрацията на тези структури, актовете за установяване на нарушенията се съставят

от инспектората по Закона за администрацията към съответния министър, а наказателните постановления се издават от министъра или от овластени от него длъжностни лица.

(3) Когато нарушенията по чл. 302, 303 и 305 са извършени от министри, областни управители, председатели на държавни агенции, председатели на държавни комисии към Министерския съвет, ръководителите на административните структури по чл. 19, ал. 4, т. 4 от Закона за администрацията, създадени към Министерския съвет, актовете за установяване на нарушения се съставят от инспектори от Главния инспекторат, а наказателните постановления се издават от министър-председателя или овластено от него длъжностно лице. Актовете за установяване на административни нарушения се издават от инспектори от Главния инспекторат и в случаите, когато органите на власт по тази алинея са делегирали своите правомощия на свои заместници или на други длъжностни лица от администрацията. “

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

§ 78. В § 1 от допълнителната разпоредба се правят следните допълнения:

1. В т. 1 накрая се добавя „включително лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги“.

2. Създава се т. 6:

„б. „Поемане на разноски от административен орган“ е поемане на разноските от юридическото лице, в структурата на което е административният орган.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 79. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 41, ал. 3 думите „местонахождението на териториалната дирекция“ се заменят с „местоизвършване на действията“.

2. В чл. 156 ал. 1 се изменя така:

„(1) Ревизионният акт в частта, която не е отменена с решението по чл. 155, може да се обжалва чрез решаващия орган в 14-дневен срок от получаването на решението. Делото се разглежда от административния съд, в чийто съдебен район е постоянният адрес или седалището на жалбоподателя към момента на извършването на първото действие по осъществяване на данъчно-осигурителния контрол от органите по приходите.“

3. В чл. 160, ал. 6 се създава изречение второ: „Решението на административния съд по дела, по които се обжалват установени с ревизионния акт публични вземания общо в размер до 750 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на физически лица, и общо в размер до 4 000 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на юридически лица, е окончателно.“

4. В чл. 161:

а) в заглавието след думата „Разноски“ се добавя „и държавни такси“;

б) създава се ал. 4:

„(4) Държавна такса за касационно обжалване се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес в размер на установеното с ревизионния акт публично вземане.“

5. В чл. 187, ал. 1, т. 1 думите „местонахождението на органа по чл. 184, ал. 1, т. 1 и 2“ се заменят с „постоянния адрес или седалището на длъжника“.

6. В чл. 197, ал. 2 думите „местонахождението на териториалната дирекция, чийто директор го е издал“ се заменят с „постоянния адрес или седалището на жалбоподателя“.

7. В чл. 268, ал. 1 думите „местонахождението на компетентната териториална дирекция“ се заменят с „постоянния адрес или седалището на длъжника“.

§ 80. В Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 11 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 80, 87, 88 и 97 от 2010 г., бр. 26 от 2011 г., бр. 38 и 82 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58, 99, 102 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 24 думите “Върховния административен съд” се заменят със “съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс”.

2. В чл. 152 думите “Върховния административен съд” се заменят със „съответния административен съд” .

§ 81. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 52, 53, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г., бр. 62 и 89 от 2010 г., бр. 19 и 33 от 2011 г., бр. 32, 59 и 77 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 61 и 101 от 2015 г., бр. 58 от 2016 г. и бр. 58 и 76 от 2017 г.) в чл. 122, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на околната среда и водите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 82. В Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм., бр. 41 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 52 и 109 от 2007 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 11 и 21 от 2012 г., бр. 16, 66, 68 и 108 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 22 от 2015 г. и бр. 103 от 2016 г.) в чл. 35 се създава ал. 4:

„(4) Непроизнасянето на министъра на правосъдието в сроковете по ал. 1 и прекратяването на производството пред него подлежи на обжалване пред Административния съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Съдът проверява само движението на производството и се произнася с определение, което е окончателно.“

§ 83. В Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм., бр. 15 от 2013 г., бр. 26 от 2014 г., бр. 14 и 61 от 2015 г., бр. 9 и 58 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) в чл. 161, ал. 1 след думите „министърът на икономиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 84. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.; изм., бр. 43 от 2011 г., бр. 38, 60, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15, 27, 66 и 109 от 2013 г., бр. 28, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 60,

79 и 100 от 2015 г., бр. 13, 15, 57, 61 и 95 от 2016 г., бр. 13, 58 и 103 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 36, ал. 7 след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 38, ал. 17 след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 55, ал. 1, т. 1 след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

4. В чл. 62, ал. 1, т. 1 след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

5. В чл. 70, ал. 1, т. 1 след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

6. В чл. 75, ал. 1, т. 1 след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

7. В чл. 253, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 85. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 38 от 2016 г.; изм., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 30 и 38 от 2018 г.) в чл. 124 ал. 1 се изменя така:

„(1) Споровете относно възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения, както и относно налагането на дисциплинарна отговорност се разглеждат от съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 90, ал. 1, т. 1 - 4 не подлежи на касационно обжалване.“

§ 86. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г. и бр. 18 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 65г след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

2. В чл. 86в, ал. 3 след думата „обжалван“ се добавя „пред съответния административен съд“.

3. В чл. 131, ал. 8 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

4. В чл. 192, ал. 4 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

5. В чл. 193, ал. 2 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 87. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. - бр. 23 от 2015 г.; изм., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г., бр. 50, 95, 97 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 101 от 2017 г. и бр. 7, 21 и 28 от 2018 г.) в чл. 35, ал. 2 думите „Върховния административен съд“ се заменят с “Административния съд - София област”.

§ 88. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 38 и 57 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 9 изречение първо се изменя така: „Решенията на комисията могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд - град София в 14-дневен срок от съобщаването им.“

2. В чл. 59, ал. 6 думите “Върховния административен съд” се заменят със „съда”.

3. В чл. 74л, ал. 3 в изречение първо след думата „обжалва“ се добавя „пред Административния съд - град София“.

4. В чл. 74н, ал. 2 след думата „обжалва“ се добавя „пред Административния съд - град София“.

5. В чл. 203, ал. 1 след думите „министъра на енергетиката“ се добавя “пред Административния съд - град София“.

6. В чл. 224г, ал. 5 в изречение второ след думата „обжалва“ се добавя “пред Административния съд - град София”;

7. В чл. 224д, ал. 3 в изречение второ след думата „обжалва“ се добавя “пред Административния съд - град София”.

§ 89. В Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г., бр. 36, 37, 62, 92 и 108 от 2006 г., бр. 22, 35, 74 и 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 47 от 2011 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 17 и 47 от 2015 г., бр. 19 и 58 от 2016 г., бр. 96 и 103 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 44 думите “Върховния административен съд” се заменят със “съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс”.

2. В чл. 115б, ал. 9 думите “Върховния административен съд” се заменят със “съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс”.

§ 90. В Закона за животновъдството (обн., ДВ, бр. 65 от 2000 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 87 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 96 от 2006 г., бр. 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 26 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 59 от 2012 г., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 61 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 15а, ал. 7 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

2. В чл. 29б:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 30, ал. 2 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

4. В чл. 32а:

а) в ал. 3 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 4 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

§ 91. В Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (обн., ДВ, бр. 15 от 2013 г.; изм., бр. 14 от 2015 г. и бр. 85 от 2017 г.) в чл. 57, ал. 4, изречение първо думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

§ 92. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г., бр. 17 и 82 от 2006 г., бр. 46, 57, 95 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66, 69 и 109 от 2008 г., бр. 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16 и 88 от 2010 г., бр. 23, 48 и 80 от 2011 г., бр. 44 и 103 от 2012 г., бр. 52 и 70 от 2013 г., бр. 49 и 53 от 2014 г., бр. 14, 61 и 79 от 2015 г., бр. 28 от 2016 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 49 от 2016 г.; изм., бр. 62, 71 и 81 от 2016 г., бр. 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 17 и 44 от 2018 г.) в чл. 33, ал. 5 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

§ 93. В Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 56 от 2015 г. и бр. 2 и 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 40, ал. 3 думите „чл. 64, ал. 2“ се заменят с „чл. 64, ал. 3“.

2. В чл. 55, ал. 2 думите „чл. 64, ал. 2“ се заменят с „чл. 64, ал. 3“.

3. В чл. 56, ал. 2 думите „чл. 64, ал. 2“ се заменят с „чл. 64, ал. 3“.

4. В чл. 64:

а) в ал. 1, изречение първо думите „Върховния административен съд“ се заменят с „Административния съд - София област“ и се създава изречение трето: „Решенията на съда подлежат на касационно обжалване пред Върховния административен съд.“;

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производствата пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавните такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и по частни жалби се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“;

в) досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) Определенията на Комисията, за които това е предвидено, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност от страните в производството по реда за

обжалване на решенията на Комисията. Определенията се обжалват в 7-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административния съд - София област.”

5. В чл. 69 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) За производствата по закона се дължат държавни такси и разноски. Държавните такси пред Комисията за защита на конкуренцията за производствата по закона се утвърждават от Министерския съвет.

(2) Държавните органи и органите на местното самоуправление дължат такси и разноски по производството.“

6. В чл. 97, ал. 2 в изречение трето думите „пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му по реда на Административнопроцесуалния кодекс“ се заменят с „по реда на чл. 64, ал. 3“.

7. В чл. 99 ал. 2 се изменя така:

„(2) Имууществените санкции, периодичните санкции и глобите по закона се налагат с решение на комисията, което подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 1.“

§ 94. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23, 77 и 91 от 2002 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 24 и 62 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 61 от 2015 г. и бр. 58 и 96 от 2017 г.) се правят следните допълнения:

1. В глава четвърта, раздел II се създава чл. 66а:

„Чл. 66а. Издадените по реда на този раздел общи или индивидуални административни актове подлежат на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. В чл. 79, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на околната среда и водите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 80 след думата „обжалват“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 95. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г., бр. 42 и 76 от 2016 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2017 г. - бр. 57 от 2017 г.; изм., бр. 62, 92, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 24 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 13, ал. 3, изречение първо думите “Върховния административен съд” се заменят с „Административен съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

2. В чл. 15, ал. 4 думите “Върховния административен съд” се заменят с „Административен съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

3. В чл. 16, ал. 4 думите “Върховния административен съд” се заменят с „Административен съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

4. В чл. 17, ал. 4 думите „Върховния административен съд” се заменят с „Административен съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс”.

§ 96. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38, 44, 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35, 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 16, 20, 22 и 51 от 2018 г.) в чл. 103 се правят следните допълнения:

1. В ал. 4 накрая се добавя „освен ако съдът не реши друго“.

2. Създава се ал. 15:

„(15) Индивидуалните административни актове по ал. 2 могат да се оспорват пред тричленен състав на Върховния административен съд относно законосъобразността им. Съдът се произнася по жалбата в 40-дневен срок от образуване на съответното първоинстанционно или касационно производство.“

§ 97. В Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането (обн., ДВ, бр. 102 от 2003 г.; изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 31 от 2007 г., бр. 41 и 74 от 2009 г., бр. 59 и 98 от 2010 г., бр. 60 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г. и бр. 68 от 2013 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 44:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 54, ал. 2 след думите „министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 98. В Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 2009 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 80 от 2009 г.; изм., бр. 92 и 93 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 54 от 2011 г., бр. 15, 38, 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 16, 52 и 74 от 2016 г., бр. 96 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 63 думите „в 14-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс“ се заменят с „пред съответния административния съд в 14-дневен срок от съобщаването им”.

3. В чл. 66, ал. 3 след думата „обжалват“ се добавя „пред съответния административен съд“.

4. В чл. 67, ал. 5 след думата „обжалват“ се добавя „пред съответния административен съд“.

5. В чл. 74, ал. 2 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

6. В чл. 76, ал. 2, т. 1 след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

7. В чл. 84, ал. 9 след думата „обжалван“ се добавя „пред съответния административен съд“.

8. В чл. 104, ал. 1 след думата „оспорват“ се добавя „пред съответния административен съд“.

9. В чл. 116, ал. 5 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

10. В чл. 120, ал. 6 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

11. В чл. 121, ал. 3 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

12. В чл. 130, ал. 3 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

13. В чл. 157 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“ и изречение второ се заличава.

14. В чл. 192, ал. 2, изречение второ след думата „обжалват“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 99. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г., бр. 72 и 95 от 2015 г., бр. 81 и 98 от 2016 г., бр. 85, 99, 101 и 103 от 2017 г. и бр. 18 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 48:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 в изречение първо след думите „министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

в) в ал. 3 след думите „по реда на Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „пред съответния административен съд“.

2. В чл. 51:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 след думите „министъра на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

в) в ал. 3 след думите „министъра на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

г) в ал. 4 след думите „по реда на Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 100. В Закона за медиацията (обн., ДВ, бр. 110 от 2004 г.; изм. бр. 86 от 2006 г. и бр. 9 и 27 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8:

а) в ал. 3 след думите „Министърът на правосъдието“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато лицето - кандидат за медиатор, и организацията, която кандидатства да обучава за медиатори, не отговарят на нормативните изисквания, министърът на

правосъдието или определено от него длъжностно лице от състава на министерството отказва със заповед вписването в Единния регистър на медиаторите, съответно одобряването. Заповедта може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.“

2. В чл. 8а:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на правосъдието“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 4 след думите „министъра на правосъдието“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

в) алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато отпадне някое от изискванията на чл. 8, ал. 1, т. 1, 3 и 4, министърът на правосъдието или определено от него длъжностно лице издава заповед, с която заличава медиатора от Единния регистър на медиаторите. Заповедта може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.“

§ 101. В Закона за меценатството (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 30, 34, 63 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 20 от 2012 г., бр. 95 от 2015 г., бр. 74 от 2016 г. и бр. 85 от 2017 г.) се правят следните изменения допълнения:

1. В чл. 11, ал. 1, изречение първо след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 13:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 3 след думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд не подлежи на касационно обжалване.“

3. В чл. 14 след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

4. В чл. 15:

а) в ал. 3 след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 4 след думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд не подлежи на касационно обжалване.“

5. В чл. 34:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 навсякъде след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

6. В чл. 35, ал. 2 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

7. В чл. 36 в ал. 1 и 2 след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

8. В чл. 39:

а) в ал. 1 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 3 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

в) в ал. 4 след думите „министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

г) в ал. 5 след думите „министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

д) алинея 6 се изменя така:

„(6) Заповедта по ал. 3 на министъра на културата или определено от него длъжностно лице от състава на министерството може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд. Решението на административния съд не подлежи на касационно обжалване.“

9. В чл. 40:

а) в ал. 1 след думите „министъра на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 2 след думите „Министърът на културата“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 102. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 10 от 2018 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г.; изм., бр. 55 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 72 ал. 4 се изменя така:

„(4) Задържаното лице има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа. Съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.“

2. В чл. 158 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на вътрешните работи“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 169, ал. 1 след думите „Министърът на вътрешните работи“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

4. В чл. 204, т. 1 след думите „министъра на вътрешните работи“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

5. В чл. 207, ал. 1, т. 1 след думите „министъра на вътрешните работи“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

6. В чл. 211 в изречение първо след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение трето: „Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 197, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 5 не подлежи на касационно оспорване.“

§ 103. В Закона за младежта (обн., ДВ, бр. 31 от 2012 г., изм., бр. 68 от 2013 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 24 от 2018 г.) в чл. 27, ал. 1 след думите „министърът на младежта и спорта“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 104. В Закона за Националния архивен фонд (обн., ДВ, бр. 57 от 2007 г.; изм., бр. 19, 42, 78, 92, 93 и 103 от 2009 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 43 от 2010 г.; изм., бр. 59 от 2010 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 50 от 2016 г. и бр. 97 от 2017 г.)

в чл. 87, ал. 2 се създава изречение второ: „Решението на административния съд е окончателно.“

§ 105. В Закона за нотариусите и нотариалната дейност (обн., ДВ, бр. 104 от 1996 г.; изм., бр. 117, 118 и 123 от 1997 г., бр. 24 от 1998 г., бр. 69 от 1999 г., бр. 18 от 2003 г., бр. 29 и 36 от 2004 г., бр. 19 и 43 от 2005 г., бр. 30, 39 и 41 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 50 и 69 от 2008 г., бр. 42, 47 и 82 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 32, 41 и 82 от 2011 г., бр. 38 и 95 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12 ал. 4 се изменя така:

„(4) Заповедта по ал. 3 се обявява на кандидатите за съответния район и на Съвета на нотариусите по реда на чл. 18а, ал. 10 от Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта може да се обжалва пред Административен съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. В чл. 34б:

а) в ал. 4 изречение второ се изменя така: „Заповедта се съобщава на нотариуса, на Съвета на нотариусите и на Върховната административна прокуратура по реда на чл. 18а, ал. 10 от Административнопроцесуалния кодекс.“;

б) алинея 5 се изменя така:

„(5) Заповедта за преместване може да се обжалва от Съвета на нотариусите, когато преместването е станало в нарушение на законовите изисквания. Отказът за преместване може да се обжалва от нотариуса. В тези случаи обжалването се извършва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

3. В чл. 46, ал. 6 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 106. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 13 от 2016 г.; изм., бр. 34 от 2016 г., бр. 63, 85, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 17, 24, 30 и 49 от 2018 г.) в чл. 220 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За производствата по тази глава пред Комисията за защита на конкуренцията и пред Върховния административен съд се дължат държавни такси и разноски, определени с тарифа, одобрена от Министерския съвет. Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производството по жалби пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавни такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и за частни жалби пред Върховния административен съд се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. Алинея 2 се отменя.

§ 107. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г., изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29, 30 и 36 от 2006 г., бр. 59, 63 и 92 от 2007 г., бр. 54, 70 и 100 от 2008 г., бр. 10, 17, 19 и 41 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 15 и 19 от 2011 г., бр. 45 и 91 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 98 и 105 от 2014 г., бр. 13 и 43 от 2016 г. и бр. 13 и 96 от 2017 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 15, ал. 5 се създава изречение трето: „Решението на административния съд е окончателно.“

2. В чл. 18, ал. 3 се създава изречение трето: „Решението на административния съд е окончателно.”

3. В чл. 46, ал. 5 се създава изречение трето: „Решението на административния съд е окончателно.”

§ 108. В Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (обн., ДВ, бр. 55 от 2003 г.; попр., бр. 59 от 2003 г.; изм., бр. 107 от 2003 г., бр. 39 и 52 от 2004 г., бр. 31 и 87 от 2005 г., бр. 24, 38 и 59 от 2006 г., бр. 11 и 41 от 2007 г., бр. 16 от 2008 г., бр. 23, 36, 44 и 87 от 2009 г., бр. 25, 59, 73 и 77 от 2010 г., бр. 39 и 92 от 2011 г., бр. 26, 53 и 82 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 47 и 57 от 2015 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 15 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 15:

а) в ал. 2, изречение първо думите „се прилагат съответно чл. 28 и чл. 29“ се заменят със „се прилага чл. 28, ал. 1 и 2“;

б) в ал. 4, изречение трето думите „се прилагат съответно чл. 28 и чл. 29“ се заменят със „се прилага чл. 28, ал. 1 и 2“.

2. В чл. 28 ал. 3 и 4 се отменят.

3. Член 29 се отменя.

4. В чл. 30, ал. 3 думите „22 и чл. 29, ал. 2“ се заменят с „и чл. 22“.

5. Член 31 се отменя.

§ 109. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18, 29 и 30 от 2006 г., бр. 13 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 10 и 103 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19 и 39 от 2011 г., бр. 22, 38 и 91 от 2012 г., бр. 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 61 и 100 от 2015 г., бр. 61 от 2016 г., бр. 58 и 96 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20а, ал. 3 след думата „обжалва“ се добавя „пред административния съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд е окончателно.”

2. В чл. 24а се създава изречение второ: „Решението на съда не подлежи на касационно обжалване.”

3. В чл. 38, ал. 2 се създава изречение второ: „Решението на съда не подлежи на касационно обжалване.”

4. В чл. 40, ал. 3 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“ и изречение второ се изменя така: „Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд.“

§ 110. В Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия (обн., ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 82 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 19, 50 и 88 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 10 от 2018 г.) в чл. 44, ал. 1 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд е окончателно.”

§ 111. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32,

38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г., бр. 62, 95, 96 и 101 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 12, 58, 76 и 96 от 2017 г. и бр. 53 от 2018 г.) в чл. 99 се създава ал. 12:

„(12) Държавна такса в касационно производство по обжалване на решението по ОВОС се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес.“

§ 112. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г., бр. 13, 17, 50, 81, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) чл. 251 се изменя така:

„Чл. 251. Заповедта за налагане на дисциплинарно наказание може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 244, т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6 не подлежи на касационно обжалване. Обжалването не спира изпълнението.“

§ 113. В Закона за подземните богатства (обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30, 36, 37 и 55 от 2007 г., бр. 70 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г., бр. 46, 61 и 100 от 2010 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 14 и 45 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 56 от 2015 г. и бр. 96 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21, ал. 8 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на енергетиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 22д, ал. 3 след думите „министърът на енергетиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 22ж, ал. 1 след думите „министърът на енергетиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

4. В чл. 54, ал. 2 след думите „Министърът на енергетиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

5. В чл. 75:

а) в ал. 5 след думите „Министърът на енергетиката“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) алинея 9 се изменя така:

„(9) Решенията по предходните алинеи се съобщават на заинтересованите страни по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.“

§ 114. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 32, 97 и 99 от 2010 г., бр. 9, 82 и 99 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 15 и 28 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 97 от 2016 г., бр. 13 и 63 от 2017 г. и бр. 7 и 56 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 25, ал. 2, изречение второ след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение трето: „Решението на административния съд е окончателно.“

2. В чл. 33, ал. 7 след думата „оспорване“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд е окончателно.“

3. В чл. 44, ал. 6 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на административния съд е окончателно.“

§ 115. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. - бр. 60 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 и 112 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34, 70, 80, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41, 53 и 113 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 14, 37, 42 и 99 от 2009 г., бр. 12, 47, 97, 99 и 101 от 2010 г., бр. 28, 99 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15, 17 и 27 от 2013 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 91 от 2013 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., бр. 19 и 107 от 2014 г., бр. 96 от 2015 г., бр. 46, 61, 98 и 103 от 2016 г., бр. 8, 63, 75, 92 и 99 от 2017 г. и бр. 7, 27 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 28а, ал. 5 думите „Върховния административен съд“ се заменят с „Административен съд - София област“.

2. В чл. 38, ал. 1 думите „Върховния административен съд“ се заменят с „Административен съд - София област“.

§ 116. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г., изм., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г., бр. 61 и 73 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 38, 59, 77 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 12 и 102 от 2015 г., бр. 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 17, 27 и 55 от 2018 г.) в чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В ал. 6:

а) в изречение първо след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в изречение второ след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определеното от него длъжностно лице от състава на министерството“, а след думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „пред съответния административен съд“.

3. В ал. 7 думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се заменят с „Органът по ал. 6“.

4. В ал. 8 в текста преди т. 1 думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се заменят с „Органът по ал. 6“.

§ 117. В Закона за сдружения за напояване (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 61 от 2015 г., бр. 54 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5, ал. 2 след думите „министъра на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 9, ал. 5 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

3. В чл. 37, ал. 4, изречение второ думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

4. В чл. 65, ал. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 118. В Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 17 от 1991 г.; попр. бр. 20 от 1991 г., изм., бр. 74 от 1991 г., бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., бр. 48 от 1993 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1993 г. – бр. 64 от 1993 г.; изм., бр. 83 от 1993 г., бр. 80 от 1994 г., бр. 45 и 57 от 1995 г.; Решения № 7 и № 8 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 59 от 1995 г.; изм., бр. 79 от 1996 г.; Решение № 20 на Конституционния съд от 1996 г. – бр. 103 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 15 от 1997 г.; изм., бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., бр. 68 от 1999 г., бр. 34 и 106 от 2000 г., бр. 28, 47 и 99 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 36 и 38 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 13, 24 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 6, 10, 19, 44, 94 и 99 от 2009 г., бр. 62 от 2010 г., бр. 8 и 39 от 2011 г., бр. 25 и 44 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 38, 49 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 31, 61 и 100 от 2015 г., бр. 61 от 2016 г., бр. 13 и 58 от 2017 г. и бр. 42 и 55 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 12, ал. 6 след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 14, ал. 1, т. 2 в изречение шесто накрая се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

3. В чл. 20, ал. 2, изречение първо след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

4. В чл. 24а, ал. 3 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

5. В чл. 24б, ал. 1 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

6. В чл. 24г, ал. 3 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

7. В чл. 37в, ал. 12 накрая се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

8. В чл. 37и, ал. 2 след думите „Министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

§ 119. В Закона за туризма (обн., ДВ, бр. 30 от 2013 г.; изм., бр. 68 и 109 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г., бр. 9, 14 и 79 от 2015 г., бр. 20, 43, 59 и 75 от 2016 г., бр. 58, 85 и 96 от 2017 г. и бр. 37 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 23 в текста преди т. 1 след думите „Министърът на туризма“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 24 ал. 9 се изменя така:

„(9) Отказът за откриване на процедура за учредяване на ОУТР може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от уведомяването на учредителния комитет.“

§ 120. В Закона за физическото възпитание и спорта (обн., ДВ, бр. 58 от 1996 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 53 от 1997 г.; изм., бр. 124 от 1998 г., бр. 51 и 81 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г., попр., бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г.,

бр. 75 от 2002 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2002 г. - бр. 95 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 88 и 103 от 2005 г., бр. 30, 34, 36 и 80 от 2006 г., бр. 41, 46 и 53 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 50 и 96 от 2010 г., бр. 35 и 99 от 2011 г., бр. 45, 87 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 21 и 66 от 2014 г., бр. 14, 61, 79 и 101 от 2015 г., бр. 43 от 2016 г. и бр. 91 и 96 от 2017 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 17, ал. 1 след думите „Министърът на младежта и спорта“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 17г, ал. 1 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 121. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55, 80 и 96 от 2006 г., бр. 31, 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г., бр. 23, 41, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 23, 25, 59, 80 и 98 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 54 и 77 от 2012 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 26 от 2014 г., бр. 14 и 56 от 2015 г., бр. 28, 44 и 88 от 2016 г., бр. 58, 63 и 92 от 2017 г. и бр. 59 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 24а, ал. 4 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“.

2. В чл. 32:

а) в ал. 6 след думите „Министърът на здравеопазването“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“, а след думите „министърът на земеделието, храните и горите“ се добавя „или определено от него длъжностно лице от състава на министерството“;

б) в ал. 7 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

3. В чл. 51:

а) в ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. министъра на земеделието, храните и горите или министъра на здравеопазването или определени от тях длъжностни лица от състава на съответното министерство, когато стойността на храните е над 100 000 лв.“;

б) в ал. 3 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 122. В Закона за частните съдебни изпълнители (обн., ДВ, бр. 43 от 2005 г.; изм., бр. 39 от 2006 г., бр. 31, 59 и 64 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 49 от 2012 г. и бр. 86 и 103 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 11, ал. 2 в изречение второ думите „Гражданския процесуален кодекс“ се заменят с „Административнопроцесуалния кодекс“ и се създава изречение трето: „Заповедта подлежи на обжалване пред Административния съд - София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. В чл. 31, ал. 2 се създава изречение второ: „Заповедта може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 123. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г.,

бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г. и бр. 14, 24 и 56 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8а, ал. 4, изречение второ думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се заменят с „чл. 46“.

2. В чл. 42в, ал. 2 думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се заменят с „чл. 46“.

3. В чл. 46, ал. 2 след т. 3 думите „Върховния административен съд, чието решение е окончателно“ се заменят със „съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на съда е окончателно.“

4. В чл. 55, ал. 3 думите „Административнопроцесуалния кодекс“ се заменят с „чл. 46“.

§ 124. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 17, 30, 46 и 53 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 69г:

„Придобиване право на пенсия от съдии, прокурори и следователи

Чл. 69г (1) Съдиите, прокурорите и следователите, които към 31 декември 2018 г. имат поне 35 години общ юридически стаж, от които поне две трети осигурителен стаж в органите на съдебната власт, могат да подадат заявление за пенсиониране до 31 декември 2020 г. включително, независимо от възрастта им.

(2) Ако лицата по ал. 1 прекратят трудовия си договор по реда на чл. 165, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт, получават пълния размер на следващата им се пенсия за осигурителен стаж и възраст, както и обезщетението по чл. 225, ал. 1 от Закона за съдебната власт.“

2. В чл. 119 накрая се добавя „с изключение на постановените по жалби срещу актовете по чл. 117, ал. 1, т. 2, буква „е“.

§ 125. В Закона за достъп до обществена информация (обн., ДВ, бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 1 и 45 от 2002 г., бр. 103 от 2005 г., бр. 24, 30 и 59 от 2006 г., бр. 49 и 57 от 2007 г., бр. 104 от 2008 г., бр. 77 от 2010 г. и бр. 39 от 2011 г., бр. 97 от 2015 г., бр. 13 и 50 от 2016 г. и бр. 85 от 2017 г.) в чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „административните съдилища или пред Върховния административен съд в зависимост от органа, който е издал акта“ се заменят със „съответния административен съд“.

2. В ал. 2 думите „административните съдилища“ се заменят със „съответния административен съд“.

3. Създава се ал. 3:

„(3) Решението на административния съд не подлежи на касационно оспорване.“

§ 126. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 38 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г., бр. 27 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 40, 98 и 105 от 2014 г., бр. 52, 60 и 61 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 13, 58 и 96 от 2017 г. и бр. 21 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 38, ал. 1 думите „тричленен състав на Върховния административен съд“ се заменят с „административния съд по местонахождението на имота“.

2. В чл. 80а, ал. 3, изречение първо след думата „обжалване“ се добавя „пред административния съд по местонахождение на имота“.

§ 127. В Закона за обезщетяване на собственици на одържавени имоти (обн., ДВ, бр. 107 от 1997 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 30 от 1998 г.; изм., бр. 45, 88 и 135 от 1998 г., бр. 12 от 1999 г., бр. 9 от 2000 г.; попр., бр. 10 от 2000 г.; изм., бр. 99 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 28, 45 и 47 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 24 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 77 от 2010 г. и бр. 61 от 2015 г.) в чл. 6, ал. 6, изречение първо думите „Гражданския процесуален кодекс пред съответния окръжен съд, а тези на министрите – в същия срок пред Върховния административен съд“ се заменят с „Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд“.

§ 128. В Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 58 от 1998 г.; изм., бр. 79 и 153 от 1998 г., бр. 12, 26, 86 и 113 от 1999 г., бр. 24 от 2000 г., бр. 34 и 41 от 2001 г., бр. 46 и 96 от 2002 г., бр. 18 от 2004 г., бр. 14 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 80, 96 и 108 от 2006 г., бр. 13, 53 и 59 от 2007 г., бр. 16, 36, 43 и 100 от 2008 г., бр. 12, 32, 82 и 85 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 66, 101 и 109 от 2013 г., бр. 40 и 98 от 2014 г., бр. 12, 61 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58 и 61 от 2016 г., бр. 13 и 58 от 2017 г. и бр. 2 и 18 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 33а се създава ал. 6:

„(6) Заповедта на министъра на земеделието, храните и горите, с която се одобрява или изменя окончателният специализиран слой "Площи, допустими за подпомагане", подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. В чл. 33б се създава ал. 6:

„(6) Заповедите на министъра на земеделието, храните и горите за одобрение, неодобрение или изменение на окончателния специализиран слой "Постоянно затревени площи" подлежат на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 129. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр.

26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 2016 г., бр. 85, 101 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 17, 30 и 40 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 45а:

„Чл. 45а. (1) Административният договор с физически или юридически лица по чл. 45 се сключва, изменя и прекратява съгласно закона, НРД и правилника за устройството и дейността на НЗОК, а за договорите за лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина, за медицински изделия и за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с притежателите на разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека, в съответствие с условията и реда по чл. 45, ал. 15.

(2) Ако за сключването на административния договор в специален закон или подзаконов нормативен акт се изисква предварително съгласие или мнение на друг административен орган, договорът поражда действие, след като съответният административен орган даде съгласие или мнение в предвидената в закона форма.

(3) Ако в установения в специалния закон срок другият административен орган не се произнесе, се прилага чл. 53 от Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Договорите, сключени между Националната здравноосигурителна каса, съответно Регионална здравноосигурителна каса по чл. 45 с физически или юридически лица, са административни договори. За тях чл. 19б и чл. 19в от Административнопроцесуалния кодекс не се прилагат.”

2. В чл. 75:

а) създава се нова ал. 6 :

„(6) Арбитражът по ал. 1 – 4 не е задължителен, освен ако арбитражната комисия не се е сформирала при условията на ал. 5 в двуседмичен срок от писмената покана на директора на съответната РЗОК, до съответните лица и организации.“;

б) досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Арбитражната комисия се произнася с решение в двуседмичен срок от получаване на преписката.“

3. В чл. 80ж, ал. 7 след думите „ал. 6” се добавя „когато е издаден от министъра на здравеопазването”, а след думата „обжалване” се добавя „пред съответния административен съд”.

§ 130. В Закона за социално подпомагане (обн. ДВ. бр. 56 от 1998 г., изм. бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 9 и 51 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 8 от 2016 г., бр. 85 от 2017 г. и бр. 7 и 17 от 2018 г.) в чл. 13 се създават ал. 6 и 7:

„(6) Когато директорът на регионалната дирекция "Социално подпомагане" не се е произнесъл по жалбата или я е отхвърлил, заповедта по ал. 2 може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд е окончателно.

(7) Когато директорът на регионалната дирекция "Социално подпомагане" е решил въпроса по същество, решението му може да се обжалва пред съответния

административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд е окончателно.”

§ 131. В Закона за закрила на детето (обн., ДВ, бр. 48 от 2000 г.; изм., бр. 75 и 120 от 2002 г., бр. 36 и 63 от 2003 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 28, 94 и 103 от 2005 г., бр. 30, 38 и 82 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 14, 47 и 74 от 2009 г., бр. 42, 50, 59 и 98 от 2010 г., бр. 28 и 51 от 2011 г., бр. 32 и 40 от 2012 г., бр. 15, 68 и 84 от 2013 г., бр. 79 от 2015 г., бр. 8 от 2016 г., бр. 85 и 103 от 2017 г. и бр. 17 от 2018 г.) в чл. 17а, ал. 3 след думата „обжалват“ се добавя „пред съответния административен съд“ и се създава изречение второ: „Решението на съда е окончателно.“

§ 132. В Закона за защита при бедствия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм., бр. 41 и 113 от 2007 г., бр. 69 и 102 от 2008 г., бр. 35, 74 и 93 от 2009 г., бр. 61, 88 и 98 от 2010 г., бр. 8, 39 и 80 от 2011 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 81 от 2015 г., бр. 51, 81 и 97 от 2016 г., бр. 13 и бр. 97 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 88 ал. 5 се изменя така:

„(5) Заповедите по ал. 1 могат да се обжалват от заинтересованите лица и организации в 7-дневен срок чрез министъра на вътрешните работи пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

2. В чл. 91, ал. 1 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 133. В Закона за семейни помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 71 и 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 15 и 24 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 57, 79 и 96 от 2015 г., бр. 98 от 2016 г., бр. 99 от 2017 г. и бр. 30 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10:

а) създава се нова ал. 6:

„(6) Заповедта по ал. 5 подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на съда е окончателно.“;

б) досегашната ал. 6 става нова ал. 7.

2. В чл. 14а, ал. 1 се създава изречение трето: „Решението на административния съд е окончателно.“

§ 134. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8,

57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 30, 42 и 59 от 2018 г.) в чл. 36, ал. 7, изречение второ думите „Върховния административен съд” се заменят със „съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

§ 135. В Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 53 от 2012 г.; изм., бр. 66 от 2013 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 61 от 2014 г.; изм., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 105 от 2016 г., бр. 13, 85, 88 и 102 от 2017 г. и бр. 53 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 8, изречение първо след думата „обжалват” се добавя „пред съответния административен съд“.

2. В чл. 11, ал. 8 след думата „обжалван“ се добавя „пред съответния административен съд“.

3. В чл. 26, ал. 6 след думата „общини“ се добавя „пред съответния административен съд“.

4. В чл. 77 ал. 1 се изменя така :

„(1) Издаденото разрешение, решението за изменение и/или допълнение, отказът да се издаде, измени и/или допълни разрешението, отнемането, както и решението за заличаване на площадка могат се обжалват пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

5. В чл. 78 ал. 13 се изменя така:

„(13) Решението по ал. 12 подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

6. В чл. 80 ал. 3 се изменя така:

„(3) Решението по ал. 2 подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

7. В чл. 93, ал. 1 след думата „обжалват” се добавя „пред съответния административен съд“.

8. В чл. 108, изречение първо след думата „обжалват” се добавя „пред съответния административен съд“.

9. В чл. 129, ал. 5, изречение първо след думата „обжалва” се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 136. В Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 21 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 34 от 2015 г., бр. 42, 76 и 95 от 2016 г., бр. 62, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 15, 20, 24 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 109, ал. 4, изречение трето думите „Върховния административен съд“ се заменят с „Административния съд - София област“.

2. В чл. 265 се създава ал. 5:

„(5) Индивидуалните административни актове по ал. 4 подлежат на обжалване пред съответния административен съд.“

§ 137. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21, 94 и 103 от 2012 г., бр. 109 от 2013

г., бр. 34, 61, 62, 95 и 102 от 2015 г., бр. 33, 42, 62 и 76 от 2016 г., бр. 62, 91 и 95 от 2017 г. и бр. 7, 15, 20 и 24 от 2018 г.) в чл. 213 се създава ал. 5:

„(5) Индивидуалните административни актове по ал. 4 подлежат на обжалване пред Административния съд - София област.“

§ 138. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 2015 г., изм., бр. 62 от 2016 г., бр. 95 и 103 от 2016 г., бр. 8, 62, 63, 85, 92, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 24 и 27 от 2018 г.) в чл. 588, ал. 4 накрая се добавя „и подлежат на обжалване пред Административен съд - София област“.

§ 139. В Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 76 от 2016 г.; изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 95 от 2017 г. и бр. 15 от 2018 г.) в чл. 21, ал. 4, изречение второ накрая се добавя „и подлежи на обжалване пред Административния съд - София област“.

§ 140. В Закона за пощенските услуги (обн., ДВ, бр. 64 от 2000 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 45 и 76 от 2002 г., бр. 26 от 2003 г., бр. 19, 88, 99 и 105 от 2005 г., бр. 34, 37, 80 и 86 от 2006 г., бр. 41, 53 и 109 от 2007 г., бр. 109 от 2008 г., бр. 35, 87 и 93 от 2009 г., бр. 101 и 102 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 81 и 95 от 2016 г. и бр. 97 от 2017 г.) в чл. 15, ал. 2 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд“.

§ 141. В Закона за техническите изисквания към продуктите (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 93 от 2002 г., бр. 18 и 107 от 2003 г., бр. 45, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 62 и 76 от 2006 г., бр. 41 и 86 от 2007 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 80 от 2010 г., бр. 38 от 2011 г., бр. 38, 53, 77 и 84 от 2012 г., бр. 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 101 от 2015 г. и бр. 12 от 2018 г.) в чл. 16 думите „Върховния административен съд“ се заменят със „съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс“.

§ 142. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 20 от 2012 г.; изм., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 19, 37, 79, 92, 95, 101 и 102 от 2015 г., бр. 13, 50, 81, 86, 98 и 101 от 2016 г., бр. 9, 11, 54, 58, 77 и 97 от 2017 г. и бр. 2, 7, 17, 55 и 59 от 2018 г.) в чл. 172, ал. 5 се създава изречение второ: „Решението на административния съд не подлежи на обжалване.“

§ 143. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г., бр. 12, 58 и 96 от 2017 г. и бр. 55 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 71 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.
2. В чл. 77, ал. 3 след думата „обжалва“ се добавя „пред съответния административен съд“.
3. В чл. 82 след думата „обжалване“ се добавя „пред съответния административен съд“.
4. В чл. 102, ал. 4 след думата „срок“ се добавя „пред съответния административен съд“.
5. В чл. 199, ал. 6 след думата „лица“ се добавя „пред съответния административен съд“.

§ 144. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г., бр. 64 от 2007 г., бр. 43, 67, 69 и 91 от 2008 г., бр. 6, 80 и 92 от 2009 г., бр. 73 и 89 от 2010 г., бр. 8, 19, 39 и 77 от 2011 г., бр. 38, 60, 77 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 62 от 2013 г.; изм., бр. 60 от 2015 г., бр. 14 от 2016 г., бр. 58 и 63 от 2017 г. и бр. 17 и 61 от 2018 г.) в чл. 7 се създава ал. 8:

„(8) Заповедите на министъра на земеделието, храните и горите по ал. 6 и 7 подлежат на обжалване пред Административен съд – София област по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 145. В Закона за насърчаване на научните изследвания (обн., ДВ, бр. 92 от 2003 г.; изм., бр. 36 от 2008 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 83 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 16 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) в чл. 29, ал. 4 след думата „склучва“ се добавя „административен“ и се създава изречение второ: „Споровете относно сключването, изпълненито, изменението и прекратяването на договора се решават по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 146. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр. 18 от 2005 г.; изм., бр. 30, 65 и 102 от 2006 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 47 и 93 от 2009 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 17 и 58 от 2015 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 11, ал. 6 след думата „обжалвани“ се добавя „пред Административния съд – град София“.
2. В чл. 24, ал. 8 след думата „обжалват“ се добавя „пред Административния съд – град София“.

§ 147. В Закона за филмовата индустрия (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; бр. 28, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 98 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 99 от 2010 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 31 от 2011 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 95 от 2016 г. и бр. 20 от 2018 г.) в чл. 33, ал. 7 след думата „кандидат“ се добавя „административен“ и се създава изречение второ: „Споровете относно сключването, изпълненито, изменението и прекратяването на договора се решават по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 148. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20,

50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15 и 49 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В глава четвърта, раздел IX се създава чл. 123а:

„Чл. 123а. (1) Председателят на Върховния административен съд може да командирова след взето становище от директора на Националния институт на правосъдието за срок от една година съдия от Върховния административен съд или от административните съдилища, който текущо да наблюдава и практиката на Съда на Европейския съюз, на Общия съд на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека.

(2) На командирваният съдия следва да бъде осигурена възможност текущо да наблюдава и практиката на Съда на Европейския съюз, на Общия съд на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека, като му се осигури достъп до дела, участие и посещение на конференции, семинари и други мероприятия свързани с дейността на тези съдилища и с прилагането на правото на Европейския съюз в областта на административното правораздаване. Командирваният съдия периодично изпраща систематизирана информация до Върховния административен съд и административните съдилища, като подбира решения на тези съдилища, както и подходящи статии и издания, свързани с прилагането на правото на Европейския съюз, относими към административното правораздаване.

(3) Командирваният съдия се избира след провеждане на конкурс по правила, приети от председателя на Върховния административен съд.

(4) Висшият съдебен съвет обезпечава по искане на председателя на Върховния административен съд необходимите средства за командирвания съдия като коригира бюджета на Върховния административен съд.

(5) Командирваният съдия изпраща информация на Националния институт на правосъдието за подходящи мероприятия, свързани с прилагането на европейското право и относими към административното правораздаване и съдействия за организирането на подходящи обучения на административните съдии от България, когато в организирането им участват Съда на Европейския съюз, на Общия съд на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека.

(6) След получаване на съответната информация от командирвания съдия директорът на Националния институт на правосъдието предприема действия по изготвяне на програма за провеждане на текущи обучения на магистрати, свързани с прилагането на европейското право в областта на административното правораздаване с цел поддържането и повишаването на професионалната им квалификация.“

2. Член 328и се изменя така:

„Чл. 328и. (1) Заповедта на министъра на правосъдието може да се обжалва от лицето, на което е наложено дисциплинарно наказание, и от вносителя на предложението пред съответния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Жалбата не спира изпълнението, освен ако административният съд реши друго.

(3) Жалбата се разглежда от съответния административен съд в двумесечен срок от постъпването в съда.

(4) Решението на съответния административен съд подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред тричленен състав на Върховния административен съд и се разглежда в двумесечен срок от постъпването на касационната жалба.“

§ 149. (1) Образуваните преди влизането в сила на този закон административни дела в административните съдилища и във Върховния административен съд се довършват в същите съдилища по досегашния ред.

(2) В 4-годишен срок от влизането в сила на този закон, когато Върховният административен съд разглежда в закрито заседание дело, образувано по касационна жалба, подадена след влизане в сила на този закон, той се произнася с определение или решение по чл. 221, ал. 1 в едногодишен срок от образуване на делото, освен когато този кодекс или специален закон предвижда по-кратки срокове за определени видове производства. В случай на нередовности на касационната жалба срокът за произнасяне тече от отстраняването им. Срокът спира да тече по време на съдебната ваканция и на официалните празници, освен когато този кодекс или специален закон предвижда по-кратки срокове за определени видове производства.

(3) В 4-годишен срок от влизането в сила на този закон, когато Върховният административен съд разглежда в открито заседание дело, образувано по касационна жалба, подадена след влизане в сила на този закон, той насрочва заседанието по реда на чл. 217, ал. 3 в срок, не по-дълъг от 6 месеца от постъпването на жалбата в съда. В случай на нередовности на касационната жалба, срокът за насрочване тече от отстраняването им. При отлагане на делото следващото заседание се насрочва в срок, не по-дълъг от 4 месеца от датата на първото заседание. Сроковете спират да текат по време на съдебната ваканция и на официалните празници, освен когато този кодекс или специален закон предвижда по-кратки срокове за определени видове производства.

(4) Съдебните производства по спорове относно недействителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административни договори, сключени преди влизането в сила на този закон, с изключение на тези по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, се извършват по реда на Гражданския процесуален кодекс пред гражданските съдилища.

§ 150. Образуваните до обнародването на този закон в „Държавен вестник“ административни дела по чл. 41, ал. 3, чл. 156, ал. 1, чл. 160, ал. 6, чл. 187, ал. 1, чл. 197, ал. 2 и чл. 268, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в административните съдилища се довършват от същите съдилища по досегашния ред.

§ 151. До 10 октомври 2019 г. административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги осигуряват техническа възможност исканията, сигналите и предложенията, жалбите, протестите, молбите, исквете и приложенията да се подават към тях по електронен път съгласно чл. 18а.

§ 152. (1) До 10 октомври 2019 г. Висшият съдебен съвет създава техническа възможност адвокатите да изпълнят задължението си по чл. 137, ал. 2 за известяване на електронните си адреси по електронен път посредством електронни съобщения, подписани с електронен подпис.

(2) Адвокатите заявяват пред Висшия съдебен съвет обстоятелствата, подлежащи на вписване, съгласно чл. 137, ал. 2 до 6 месеца от деня на обнародването на този закон в „Държавен вестник“.

§ 153. В срок до два месеца от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ органите по чл. 307 определят длъжностните лица, които да издават актовете и наказателните постановления.

§ 154. (1) В срок до 1 юли 2019 г. Висшият съдебен съвет обезпечавя необходимия брой административни съдии.

(2) В срок до 1 януари 2021 г. Висшият съдебен съвет, Върховният административен съд, Административният съд – град София и Административният съд - София област получават необходимия сграден фонд за обезпечаване и осъществяване на дейността им съобразно натовареността и разпределението на делата.

§ 155. До 10 октомври 2019 г. съобщенията и призоваванията се извършват по досегашния ред.

§ 156. Законът влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на:

1. параграфи 4, 11, 14, 16, 20, 30, 31, 74 и § 105, т. 1 относно изречение първо и т. 2, които влизат в сила от 10 октомври 2019 г.;

2. параграфи 38 и 77, които влизат в сила два месеца след обнародването на този закон в „Държавен вестник“;

3. параграф 79, т. 1, 2, 3, 5, 6 и 7, § 150 и 153, които влизат в сила от деня на обнародването на този закон в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 25 юли 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(п) Цвета Караянчева

Вярно,
НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ
„АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ“

Република България
Администрация на Президента

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	801 - 00 - 5	
Дата	01 / 08 2018 г.	

53
10
Ж

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ АДМИНИСТРАЦИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА
Иск. No: 01-00-90(5)
СООФВ: 01.08.2018 г.

ДО

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложен Ви изпращам препис от Указ № 201 от 31 юли 2018 г. на Президента на Република България заедно с Мотивите за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс.

С уважение,

Христов
НАЧАЛНИК НА КАБИНЕТА
НА ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ
НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
№ 850-01-206 / 23.08.2018 г.

На основание чл. 86, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Възлагам на Комисията по правни въпроси да докладва пред народните представители Указ № 201 на Президента на Република България, постъпил на 1.08.2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, приет от Народното събрание на 25 юли 2018 г. и мотивите към указа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

